

СЛУЖ

ФЕДЕРАТИВНЕ НА

Sluzbeni vestnik Mgr

Skoplje

„СЛУЖБЕНИ ЛИСТ ФНРЈ“ излази по потреби, у српском, хрватском, словеначком и македонском издању. — Оглаше по тарифи. — Жиро рачун код Народне банке ФНРЈ за претплату и посебна издања 101-11 за огласе 101-11
1-39 1-937

Среда, 26. јул 1961.

БЕОГРАД

БРОЈ 29

ГОД. XVII

Цена овом броју је 50.— дин. — Преплата за 1961. годину износи 1.000.— дин. а за иностранство 1.000.— динара — Редакција: Улица Краљевина Марка бр. 9. Пошта, факс '26 — Телефони: централа 22-818 и 22-417. Администрација 22-276. Одељење продаје 22-619.

519.

На основу члана 20. став 3. Закона о извршењу кривичних санкција („Службени лист ФНРЈ“, бр. 24/61), савезни Државни секретаријат за унутрашње послове прописује

ПРАВИЛНИК О ИЗВРШЕЊУ КАЗНИ ЛИШЕЊА СЛОБОДЕ

И. ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Казна затвора, строгог затвора и малолетничког затвора (у даљем тексту: казна лишења слободе) извршује се у складу са одредбама главе II до VIII Закона о извршењу кривичних санкција и одредбама овог правилника.

Члан 2.

Службеници и радници запослени у свим службама казнено-поправне установе дужни су да у извршавању послова који су им стављени у задатак поступају на начин којим се највише доприноси остварењу преваспитавања осуђених и њиховом оспособљавању за укључивање у редован живот на слободи.

II. ОДРЕДБЕ О УПРАВЉАЊУ И СЛУЖБАМА У КАЗНЕНО-ПОПРАВНИМ УСТАНОВАМА

1. Управљање

Члан 3.

На челу казнено-поправног дома налази се управник који руководи радом дома, врши надзор над свим службама и одговоран је за правилно и успешно извршење послова у казнено-поправном дому.

За управника казнено-поправног дома може се поставити лице са вишом или високом стручном спремом које има искуства у служби извршења казни лишења слободе.

Управник подноси извештаје о раду казнено-поправног дома надлежном државном секретаријату за унутрашње послове према његовом упутству.

Члан 4.

У казнено-поправном дому може постојати један или више помоћника управника. Ако има више помоћника управника, актом о постављењу одредиће се делокруг сваког од њих.

Члан 5.

У руковођењу казнено-поправним домом управнику помаже колегијум као саветодавни орган.

Колегијум сачињавају управник, његови помоћници, руководилац групе васпитача, лекар, психијатар, психолог, старешина страже и други службеници из реда специјализованог особља које одреди управник.

Колегијум се састаје, по правилу, једанпут месечно и расправља о свим важнијим питањима која се односе на управљање домом и на унапређивање служби и рада у дому. Колегијум разматра нарочито предлоге за условни отпуст и помиловање осуђених, производне планове привредних јединица као и усклађивање ових планова са мерама за преваспитање.

О састанцима колегијума води се записник.

2. Посебне службе

Члан 6.

Ради успешног одвијања васпитног рада, у казнено-поправном дому постоји довољан број васпитача.

У делокруг васпитача спада упознавање личности осуђених, подизање њиховог општег образовања, помоћ у решавању њихових личних и породичних проблема, организовање културно-просветног рада, физкултуре и спорта, као и предузимање других мера у циљу преваспитања осуђених.

Васпитач може предлагати управи казнено-поправног дома измену програма у поступању са осуђенима.

За васпитача се може поставити лице које има најмање средњу стручну спрему и свршени посебни течај за васпитаче.

Члан 7.

Рад осуђених у казнено-поправним домовима организује се у погонима, радионицама и економијама. Осуђенима треба омогућити што разноврснија запослења.

Ради стручног оспособљавања осуђених у казнено-поправним домовима постоји довољан број стручних инструктора.

Стручни инструктори дужни су да сарађују са васпитачима по питањима васпитања и стручног уздизања осуђених.

Члан 8.

Ради пружања здравствене помоћи осуђенима у казнено-поправном дому постоји болница, која мора имати једну амбулантну собу, зубну амбуланту, једну или више соба за болеснике и посебне собе за туберкулозне и друге заразне болеснике.

У казнено-поправном дому мора постојати бар један лекар опште праксе и најмање два здравствена техничара.

У казнено-поправном дому мора се обезбедити и психијатријска служба за дијагностику и примену одговарајућих мера.

Надлежни државни секретаријат за унутрашње послове одредиће у којим ће се казнено-поправним установама организовати обавезно лечење осуђених алкохолничара и наркомана.

Члан 9.

У општем казнено-поправном дому за жене постоји породично одељење и прикладне просторије

за децу. У породилском одељењу обезбеђује се акушерска служба.

Бременита осуђена жена упутиће се на предлог лекара, по правилу, шест недеља пре порођаја у породилско одељење. У овом одељењу осуђена породилца остаје, по правилу, до навршене једне године живота детета, ако јој казна не истекне пре тога или ако не буде раније пуштена на слободу.

Ако бременита осуђена жена казну лишења слободе издржава у затвору, упутиће се у породилско одељење на начин и у року из става 2. овог члана.

Осуђена жена може се за време трудноће упослити само на лакшим радовима, а за време од шест недеља пре и исто толико времена после порођаја — само на радовима које дозволи лекар.

Члан 10.

У казнено-поправним домовима у којима је потребно обезбеђење, постоји стражарска служба коју врши униформисана наоружана стража као извршни орган управника казнено-поправног дома

Стражарска служба обухвата нарочито обезбеђење казнено-поправног дома односно просторија у којима бораве осуђени, чување осуђених на раду у казнено-поправном дому и ван њега, оложавање унутрашњег реда и дисциплине међу осуђенима и спровођење осуђених лица.

За службенике страже казнено-поправних установа организују се течајеви, на којима ће се посебно осposољавати за вршење стражарске службе и васпитног утицаја на осуђене.

У казнено-поправним домовима у којима издржавају казну осуђене жене, стражарску службу у унутрашњем кругу може вршити само особље женског пола.

Бројно стање наоружање и унутрашњу формацију страже за сваки казнено-поправни дом одређује надлежни државни секретаријат за унутрашње послове.

За службенике страже казнено-поправних установа важе прописи који важе и за службенике Народне милиције, уколико посебним прописима није друкчије одређено.

Члан 11.

За вршење управних, извршних и канцеларијских послова постоји у казнено-поправним домовима потребан број одговарајућих службеника.

Члан 12.

Посебним прописима регулише се постављење и положај службеника, као и систематизација радних места у казнено-поправним домовима.

Стручно уздизање службеника казнено-поправних дома врши се и путем посебних курсова, семинара и течајева, које организује и за које програм утврђује надлежни државни секретаријат за унутрашње послове.

3. Надзор над казнено-поправним домовима

Члан 13.

Општи надзор над свим казнено-поправним домовима у Југославији врши савезни Државни секретаријат за унутрашње послове.

Општи надзор врши се у циљу обезбеђења јединственог извршења казни лишења слободе, законитог поступања према осуђенима, пружања стручне помоћи за унапређивање рада појединих служби, преношења позитивних искустава из рада органа за извршење казни и анализирања и проучавања рада појединих служби.

У вршење права надзора савезни Државни секретаријат за унутрашње послове може упутити у казнено-поправне домове своје службенике или ко-

мисије ради прегледа целокупног рада или појединих послова казнено-поправног дома.

Члан 14.

Републички државни секретаријат за унутрашње послове врши непосредни надзор над казнено-поправним домовима које је на подручју народне републике сам основао. Савезни Државни секретаријат за унутрашње послове врши непосредни надзор над казнено-поправним домовима које је сам основао.

Надзор се врши повременим обиласцима службеника државног секретаријата за унутрашње послове и годишњим комисијским прегледима целокупног пословања казнено-поправног дома.

Непосредним надзором остварује се стална контрола над радом свих служби у казнено-поправном дому.

4. Посебне одредбе за затвор

Члан 15.

Одредбе чл. 3. до 14. овог правилника примењуваће се и на затворе уколико у следећим одредбама није што друго прописано.

Члан 16.

За управника већег затвора може се поставити лице са најмање средњом стручном спремом и које има искуства у служби извршења казни лишења слободе.

Члан 17.

У већим затворима организовале се посебне службе по узору на службе у казнено-поправним домовима у мери у којој то омогућује капацитет затвора.

У већим затворима може постојати и саветодавни колегијум.

Члан 18.

У сваком затвору мора се обезбедити амбулантна здравствена служба.

Члан 19.

Републички државни секретаријат за унутрашње послове може забранити упућивање осуђених лица на издржавање казне у одређене затворе, ако утврди да стање у тим затворима не одговара условима за издржавање казне лишења слободе које утврђује Закон о извршењу кривичних санкција и овај правилник.

III. УПУЋИВАЊЕ НА ИЗДРЖАВАЊЕ КАЗНЕ

Члан 20.

Упућивање осуђених који се налазе на слободи на издржавање казне лишења слободе врши надлежни орган (члан 34. Закона о извршењу кривичних санкција) позивањем осуђеног и усменим саопштењем налога да се одређеног дана сам јави у одређену казнено-поправну установу. При томе ће се дан јављања у казнено-поправну установу одредити тако да осуђеноме остане 8 дана до поласка.

Осуђеноме се предаје упутни акт, као и возна карта ако за одлазак у казнено-поправну установу треба користити међуградска превозна средства.

Истовремено обавестити се казнено-поправна установа ког дана треба осуђени да јој се јави и доставиће јој се препис пресуде, извод из казнене евиденције и други подаци са којима се располаже.

Ако се осуђени одређеног дана не јави казнено-поправној установи, она ће о томе обавестити орган надлежан за упућивање који ће без одлагања предузети мере за присилно спровођење осуђенога.

Члан 21.

Молбу за одлагање извршења казне осуђено лице подноси органу који га је позвао на издржавање казне (члан 34. ст. 1. и 2. Закона о извршењу кривичних санкција)

Ако је молба поднета органу унутрашњих послова општинског народног одбора, овај орган извршиће на хитан начин потребна проверавања и доставиће молбу надлежном секретаријату за унутрашње послове среског народног одбора.

Члан 22.

Орган надлежан за упућивање на издржавање казне расписаће потерницу за осуђеног који се крије или се налази у бекству.

У случају бекства осуђеног са издржавања казне, поступиће се по члану 515. став 3. Законика о кривичном поступку.

Потерница ће се повући кад се осуђени пронађе, кад наступи застарелост извршења казне или кад наступе други разлози због којих потерница није више потребна.

Члан 23.

Осуђене који се налазе у притвору или истражном затвору спровешће са упутним актом и преписом пресуде месно надлежан орган унутрашњих послова на издржавање казне у одређену казнено-поправну установу.

Члан 24.

Кад осуђени који се налази у истражном затвору захтева да буде упућен на издржавање казне пре правоснажности пресуде (члан 36. Закона о извршењу кривичних санкција), надлежни орган, при одлучивању да ли ће поступити по његовом захтеву, узмеће у обзир време које према првостепеној пресуди треба још да проведе на издржавању казне, удаљеност казнено-поправне установе и изгледе да ће осуђено лице које се налази у истражном затвору још бити потребно суду, као и друге околности које могу бити од утицаја на доношење одлуке о упућивању.

Неће се упућивати у казнено-поправну установу осуђено лице које се налази у истражном затвору чије је присуство потребно у вези са вођењем неког другог кривичног поступка.

Члан 25.

Кад се на издржавање казне упућује осуђени који издржава малолетна лица или лица која су неспособна да се о себи старају, орган унутрашњих послова који врши упућивање обавестиће о томе благовремено надлежни орган старатељства.

Члан 26.

За осуђене који се упућују у казнено-поправни дом, орган надлежан за упућивање спровешће, уз помоћ одговарајућих служби народног одбора општине, анкету о друштвеним условима ранијег живота, о породичним и личним приликама, о ранијем запошљавању и сл. (социјална анкета).

Ова анкета мора се спровести у року од двадесет једног дана од дана позивања осуђеног на издржавање казне и доставља се управи казнено-поправног дома.

IV. ПРИЈЕМ ОСУЂЕНИХ ЛИЦА У КАЗНЕНО-ПОПРАВНУ УСТАНОВУ И ЊИХОВА КЛАСИФИКАЦИЈА

Члан 27.

Осуђени се прима у казнено-поправну установу на издржавање казне на основу упутног акта изда тог од надлежног органа.

При ступању у казнено-поправну установу утврдиће се идентитет осуђенога према личним подацима наведеним у судској пресуди и другим чињеницама одлучним за утврђивање идентитета.

Ако се појави сумња да се на место осуђенога јавило друго лице на издржавање казне, управа казнено-поправне установе, задржаће то лице у установи и затражиће без одлагања од надлежног органа унутрашњих послова да утврди његов идентитет.

Ако се утврди да се на издржавање казне уместо осуђенога јавило друго лице, оно ће се предати надлежном органу ради гоњења.

Члан 28.

За свако осуђено лице приликом пријема у казнено-поправну установу образује се лични лист у који се уносе сви лични подаци о осуђеноме, његов лични опис, дактилоскопски отисци и фотографија. У лични лист уносе се и све промене у току издржавања казне.

Осуђени се уписују и у матичну књигу казнено-поправне установе у коју се поред личних података уноси час пријема осуђенога у казнено-поправну установу и час отпуштања из ње, као и време које према судској пресуди, урачунавајући и време проведено у притвору и истражном затвору, осуђени треба да проведе у казнено-поправној установи.

Лични лист и матична књига воде се по образцима које прописује савезни Државни секретаријат за унутрашње послове.

Члан 29.

Управа казнено-поправне установе дужна је да сваког осуђеног приликом ступања у установу упозна са кућним редом, са његовим правима и дужностима и начином на који може остваривати своја права, као и о дисциплинским казнама које му се могу изрећи.

Члан 30.

Приликом пријема у казнено-поправну установу осуђеноме ће се оставити од ствари које је са собом донео предмети за одржавање личне хигијене и предмети за личну употребу у складу са кућним редом установе.

При ступању у казнено-поправни дом осуђеноме ће се одузети његово одело, рубље и обућа и даће му се одело, рубље и обућа које мора носити за време издржавања казне.

Кућним редом затвора одредиће се у којим случајевима осуђени добијају од управе затвора одело, рубље и обућу које морају носити за време издржавања казне.

У сврху одузимања предмета које осуђени не може код себе имати може се над њим извршити лични претрес.

Члан 31.

Одузети предмети морају се одмах пописати и осуђеноме се издаје потврда о томе који су предмети одузети.

Одузети предмети чувају се у спремишту или се шаљу породици осуђенога према одредбама кућног реда.

Одузети новац и драгоцености чуваће се у благајни установе.

Одузети предмети који се чувају у спремишту уносе се у посебну књигу. Ти предмети морају се чувати тако да се неоштећени врате осуђеноме приликом отпуштања из казнено-поправне установе. Одело ће се, по потреби, дезинфиковати.

Предмети подложни квару неће се преузети на чување, већ ће се или вратити породици осуђеног или уништити.

Члан 32.

Сваки осуђени упућен на издржавање казне у казнено-поправни дом или већи затвор задржава се одређено време у пријемном одељењу. Боравак у пријемном одељењу у казнено-поправном дому може, по правилу, да траје до тридесет дана, а у затвору до седам дана.

У пријемном одељењу обавља се лекарски преглед осуђенога и врши се проучавање његове личности путем разговора с њиме, проматрањем његовог понашања, применом тестова, психијатријским прегледом, упознавањем социјалне анкете и других података о осуђеноме.

На основу резултата лекарског прегледа, проматрања осуђенога за време боравка у пријемном одељењу и других података о осуђеноме с којима управа располаже извршиће се класификација осуђенога и утврдиће се програм поступања с њиме.

Резултати испитивања у пријемном одељењу и утврђени програм поступања уносе се у лични лист осуђенога.

Члан 33.

На основу резултата испитивања у пријемном одељењу, управа казнено-поправног дома може ставити образложени предлог надлежном државном секретаријату за унутрашње послове да се осуђени упуту у други одговарајући казнено-поправни дом. Овакав предлог може се ставити и доцније у току издржавања казне.

Члан 34.

У казнено-поправним домовима и већим затворима осуђени се распоређују у одељења која се у границама могућности које постоје у казнено-поправној установи образују према личним својствима осуђених која омогућују предузимање истоврсних мера пресаспитања, као и према потреби одржавања дисциплине.

При распоређивању осуђених у поједина одељења узме се у обзир и природа кривичног дела, виста и висина казне, његов ранији живот, здравствено стање и године старости.

Унутар одељења осуђени се могу, с обзиром на њихово понашање, делити на групе са различитим погодностима или без погодности.

Распоред осуђенога у поједина одељења и групе врши управник казнено-поправне установе саслушавши мишљење колегијума установе. На исти начин врши се и доцније премештај осуђенога из једне групе у другу или из једног одељења у друго зависно од његовог понашања, залагања на раду, дисциплине и заслуженог степена поверења.

Члан 35.

Ако управник казнено-поправне установе сматра да према осуђеноме већ на почетку издржавања казне треба одредити усамљење, поднеће о томе предлог надлежном државном секретаријату за унутрашње послове, са мишљењем колегијума и лекара.

До доношења одлуке о предлогу управника, осуђени ће се смесити одвојено од осталих.

Члан 36.

Осуђени који издржавају казну лишења слободе у казнено-поправном дому за млађа пунолетна осуђена лица, остају у том дому, по правилу, најдуже до навршене 27. године. По навршеној 27. години ова лица остатак казне лишења слободе издржавају у општем казнено-поправном дому на подручју народне републике где имају пребивалиште

Члан 37.

Премештај осуђенога из једног општег казнено-поправног дома у други може, на његову молбу, из оправданих разлога, дозволити републички државни секретаријат за унутрашње послове. Ако се казнено-поправни домови налазе у разним републикама, премештај се врши по споразуму оба републичка државна секретаријата за унутрашње послове. Трошкови премештаја по молби падају да терет осуђеног лица.

V. СМЕШТАЈ, ИСХРАНА И ОДЕВАЊЕ

Члан 38.

Осуђени се смештају у казнено-поправним установама у заједничке спаваонице или у посебне собе.

Сваки осуђени треба да има засебну постелу. Просторије у којима се смештају осуђени не смеју бити влажне и морају бити толико простране да на сваког осуђеног отпада најмање осам кубних метара простора.

У свакој просторији где осуђени живе и раде мора бити довољно осветљења које омогућава рад и читање без кварења вида.

У свакој казнено-поправној установи морају се обезбедити у довољној мери уређаји за одржавање телесне чистоће, као и одговарајући санитарни уређаји за обављање телесних потреба.

Све просторије казнено-поправне установе морају се одржавати уредно и чисто.

Члан 39.

Осуђени добијају дневно најмање три obroка хране, која мора бити доброг квалитета, разноврсна, добро припремљена и треба да износи најмање 2.500 калорија дневно.

Храна се даје по таблицама које прописује надлежни државни секретаријат за унутрашње послове.

Болесна осуђена лица добијају храну по врсти и количини коју одреди лекар.

Сваког дана пре почетка деобе obroка управник односно службеник кога он одреди пробаће јело које се даје осуђенима и свој налаз унеће у контролну књигу.

Члан 40.

Осуђенима се мора омогућити да у свако доба дођу до здраве и добре пијаће воде.

Осуђенима је забрањено у казнено-поправним установама узимање алкохолних пића.

Члан 41.

Осуђени који су добили одело, рубље и обућу морају их носити за време издржавања казне.

Одело, рубље и обућа треба да одговарају климатским условима и годишњем добу.

Надлежни државни секретаријат за унутрашње послове одређује који ће се предмети одела, рубља и обуће давати осуђенима.

Управа казнено-поправне установе дужна је да снабде осуђене посебним радним оделима и другом одговарајућом опремом кад обављају врсту посла која то изискује.

Члан 42.

У казнено-поправном дому и већем затвору организује се продавница у којој осуђени могу да набављају прехрамбене артикле и друге предмете за личну употребу.

VI. РАД ОСУЂЕНИХ ЛИЦА И НАГРАЂИВАЊЕ

Члан 43.

Осуђени способни за рад упослиће се на пословима на које их распореди управа казнено-поправне установе.

Радну обавезу извршују осуђени, по правилу, у радним групама и под надзором службеника казнено-поправне установе.

Кућним редом утврђује се време и начин одлажења на посао и враћање са посла.

Члан 44.

Осуђени се запошљавају у погонима, радионицама и економијама казнено-поправне установе.

Ако су поједина радилишта организована ван круга казнено-поправне установе, водиће се посебно рачуна о томе који ће се осуђени с обзиром на заслужено поверење упућивати на таква радилишта.

Члан 45.

Осуђени се могу ван казнено-поправне установе запошљавати на радовима које изводе државни органи, установе и привредне организације само уз сагласност надлежног државног секретаријата за унутрашње послове.

Осуђени који издржавају казну у мањим затворима у којима не постоје организована посебна радилишта, могу се запошљавати на различитим радовима које изводе државни органи, установе и привредне организације само по одобрењу начелника секретаријата за унутрашње послове средског народног одбора.

У случајевима из ст. 1. и 2. овог члана осуђени се налазе под надзором службеника казнено-поправне установе, а услови рада осуђених морају одговарати општим условима рада односно уобичајеним условима рада у казнено-поправним установама.

Члан 46.

За извршен рад осуђени примају накнаду у границама закона, а према посебном упутству које прописује надлежни државни секретаријат за унутрашње послове.

За ванредно залагање и успехе на раду осуђеноме се може поред накнаде за рад доделити и посебна награда.

Члан 47.

Осуђени има право да од накнаде коју прима за рад једну трећину троши за подмирење личних потреба у окладу са одредбама кућног реда.

Једну трећину накнаде за рад осуђеног лица чува управа казнено-поправне установе као његову уштеђевину која му се предаје приликом пуштања на слободу. Ако осуђени остаје у казнено-поправној установи дуже од једне године уштеђевина се ставља на штетну књижицу.

Једну трећину накнаде за рад, као и онај део који не утроши на личне потребе осуђени може слати својој ужој породици или другом лицу које је по закону дужан да издржава. Из овог дела накнаде, лица која је осуђени дужан да издржава могу остваривати овој захтев за издржавање. Ако осуђени нема коме да шаље овај део накнаде, и тај се део чува као његова уштеђевина.

Осуђени може слободно располагати посебном наградом коју је добио за рад.

Управник казнено-поправне установе може осуђеноме дозволити да у оправданим случајевима троши и један део уштеђевине односно да троши новац који му је послат.

Члан 48.

За проналаске и техничка унапређења остварена у току издржавања казне осуђеним лицима припадају иста права предвиђена у Закону о патентима и техничким унапређењима („Службени лист ФНРЈ“, бр. 44/60) као и лицима која се налазе на слободи.

Члан 49.

Осуђени не сме код себе држати новац осим ако за поједини казнено-поправни дом није кућним редом друкчије прописано.

Осуђени могу новчане износе којима слободно располажу трошити на начин предвиђен кућним редом.

VII. ОПШТЕ И СТРУЧНО ОБРАЗОВАЊЕ

Члан 50.

За осуђене малолетнике и млађа пунолетна лица који немају завршену основну школу у осмогодишњем трајању, управа казнено-поправне установе дужна је да организује наставу у циљу стицања основног општег образовања. Ова настава организује се и за остала осуђена лица за која је то корисно и потребно.

Управа казнено-поправне установе дужна је да организује наставу за стручно образовање и оспособљавање осуђених малолетника и млађих пунолетних лица у циљу стицања стручних квалификација путем стручних школа и течајева. Ова настава организује се и за остала осуђена лица за која је то корисно.

При избору струке коју ће осуђени изучавати водиће се рачуна о његовим способностима и склоностима, могућностима установе и другим посебним околностима које су од важности за остварење сврхе казне.

Члан 51.

За наставу општег и стручног образовања могу се под надзором васпитача користити и поједина осуђена лица која за то имају потребне квалификације.

Члан 52.

По завршеној настави за опште и стручно образовање осуђени полажу испит пред комисијом која је за такве испите предвиђена по општим прописима. О положеном испиту осуђени добијају сведочанство из кога се не сме видети да је квалификација стечена на издржавању казне.

Члан 53.

Осуђени који ће се по изласку на слободу бавити пољопривредном делатношћу упућују се, по правилу на рад на економију казнено-поправне установе.

Економије казнено-поправних установа треба да буду тако организоване да омогућују осуђенима упознавање савремене пољопривредне производње.

Осуђени запослени на пољопривредним радовима, којима је у интересу превапитања потребно стручно образовање, укључиће се у наставу за пољопривредне произвођаче која се организује у казнено-поправној установи.

Члан 54.

У казнено-поправним установама постоје библиотеке и читаонице где се осуђени могу упознати са дневном штампом и узимати књиге за читање.

Осуђени могу по одобрењу управника из сопствених средстава набављати књиге, часописе, дневну и другу штампу.

VIII. ЗДРАВСТВЕНЕ МЕРЕ

Члан 55.

У казнено-поправним установама подлеже редовној лекарској контроли: исхрана и расподела хране, лична хигијена осуђених и хигијена смештаја, одеће и постелине, хигијена просторија, радионица и круга у којима се осуђени крећу, као и вршење физкултуре и спорта.

Члан 56.

Осуђенима који раде у затвореним просторијама мора се омогућити да проведу на чистом ваздуху најмање два часа дневно.

Време и начин боравка на чистом ваздуху утврђује се кућним редом.

Члан 57.

Осуђени коме је потребна лекарска помоћ јавља се службенику одређеном кућним редом који ће га упутити на први следећи редовни лекарски преглед.

У хитним случајевима осуђени ће се одмах одвести на лекарски преглед.

Члан 58.

О смештају осуђенога у болницу или амбулантну собу на лечење одлучује лекар.

У случају тежих или дуготрајнијих болести за чије успешно лечење не постоје услови у казнено-поправној установи, осуђени се може упутити у другу казнено-поправну установу у којој постоје услови за такво лечење. Упућивање се врши према упутству надлежног државног секретаријата за унутрашње послове.

У случају хитности, или кад постоји опасност због дужег превоза у казнено-поправну установу из става 2. овог члана, као и кад не постоје могућности потребног специјализованог лечења у казнено-поправним установама, оболели осуђени упутиће се у општу здравствену установу. Трошкове лечења сноси у овом случају казнено-поправна установа. Време проведено ван казнено-поправне установе у болници ради лечења урачунава се у казну.

Члан 59.

Осуђени који за време издржавања казне душевно оболели или показују тешке психичке сметње упутиће се у психијатријско одељење исте или друге казнено-поправне установе или у завод за чување и лечење.

Члан 60.

Оболели осуђени има право тражити да га о његовом трошку прегледа лекар специјалист, ако такав преглед није већ одредио лекар казнено-поправне установе. Преглед ће се одобрити ако је користан по мишљењу лекара казнено-поправне установе.

Специјалистичком прегледу присуствује обавезно и лекар казнено-поправне установе.

Члан 61.

О свакој тежој болести осуђенога, ако он сам није у могућности да то учини, дужна је управа казнено-поправне установе обавестити брачног другара или најближег члана породице или лице за које болесник одреди да о томе буде обавештено.

О смрти осуђеног, управа казнено-поправне установе обавестиће најжитније његову ужу породицу. О томе ће она обавестити и надлежног матичара на чијем се подручју налази казнено-поправна установа.

На молбу чланова уже породице надлежни државни секретаријат за унутрашње послове може дозволити да се леш умрлог осуђеног лица преда породици ради сахране. У противном осуђени ће се сахранити на месном гробљу.

Екхумација и пренос посмртних остатака осуђених умрлих на издржавању казне, чији леш није предат породици, може се вршити само по одобрењу надлежног државног секретаријата за унутрашње послове.

IX. ПОНАШАЊЕ ОСУЂЕНИХ ЛИЦА

Члан 62.

Осуђена лица су дужна устајати, умивати се, полазити на рад, радити на радним местима одређени посао, примати дневне оброке хране, боравити на чистом ваздуху, одлазити на ноћни одмор и у осталом водити дневни живот у казнено-поправној установи како је то одређено кућним редом и посебним наредбама управе казнено-поправне установе.

Осуђени не смеју својим понашањем реметити ред и мир у казнено-поправној установи.

Осуђени су дужни указивати поштовање службеницима казнено-поправне установе и понашати се према њима пристојно.

Члан 63.

Забрањено је дописивање између осталих који су смештени у разним просторијама. Они не смеју једни другима давати дневне листове, књиге и друге штампане ствари.

Забрањено је осуђенима да међусобно врше купопродају или размену било каквих предмета.

Осуђени не смеју код себе имати никакве предмете ван оних које према кућном реду могу да држе.

Члан 64.

У време када нису на раду, а које није одређено за ноћни одмор, осуђени имају право да читају књиге и друге штампане ствари које добијају из библиотеке казнено-поправне установе или које су сами, по дозволи управе, набавили.

Осуђени могу у слободно време играти шах и сличне игре, али им је забрањено да се коцкају.

Члан 65.

Молбе за помиловање и условни отпуст, представке и друге поднеске државним органима и притужбе за повреду својих права, осуђени могу подносити писмено преко управе казнено-поправне установе или усмено на рапорту. Ако осуђени подноси молбу, представку, поднесак или притужбу на рапорту саставиће се о томе записник који ће се доставити надлежном органу.

Кућни ред утврђује време одржавања рапорта и начин јављања на рапорт.

Члан 66.

Управник казнено-поправне установе може осуђенима давати разне погодности као награду за њихово добро понашање и залагање на раду, као и ради развијања осећања одговорности код њих.

Погодности се дају постепено пошто је осуђени оправдао поверење које му је било указано раније датим погодностима.

Погодности које се састоје у давању одсуства и делимичном или потпуном коришћењу непрекидног одмора ван установе, управник казнено-поправне установе, даваће на основу мишљења колегијума.

Члан 67.

Осуђени који непрекидни одмор проводе у казнено-поправној установи, сместиће се у посебну просторију и омогућиће им се да сами, у границама кућног реда, организују коришћење слободног времена. Овим осуђеним лицима могу се одобрити и посебне олакшице у погледу примања посета.

Члан 68.

Осуђенима који издржавају казну у отвореним казнено-поправним установама односно уз примену система без обезбеђења, а то заслужују својим понашањем, може се дозволити да се упосле ван установе код околних предузећа и установа, с тим да одређено време проводе у казнено-поправној установи или да се установи јављају.

Члан 69.

Коришћење појединих или свих стечених погодности може се ускратити осуђеноме који је својим понашањем показао да их више не заслужује, а нарочито ако буде дисциплински кажњен.

Члан 70.

За повреде одредаба овог правилника, кућног реда и посебних наредба управе казнено-поправне установе, осуђени се могу дисциплински казнити, према одредбама Закона о извршењу кривичних санкција

Дисциплинске казне изричу се на рапорту. Изузетно, управник казнено-поправне установе може ван рапорта изрећи дисциплинску казну осуђеноме кога је затекао на делу повреде дисциплине.

Дисциплинске казне уносе се у лични лист осуђенога.

Х. ДОПИСИВАЊЕ И ПРИМАЊЕ ПОСЕТЕ И ПОШИЉКИ

Члан 71.

Осуђени се може дописивати у границама законских овлашћења.

Под ужом породицом подразумева се брачни друг, деца, родитељи, браћа и сестре, усвојилац и усвојеник.

Управник казнено-поправне установе пени да ли се осуђени може без штете по његово преваспитање дописивати и са другим лицима.

Осуђенима управа казнено-поправне установе мора омогућити да набављају средства за дописивање.

Обим писмених пошиљки утврђује се кућним редом.

Члан 72.

Ако је осуђеноме стигло више писмених пошиљака него што их сме примити у току одређеног временског раздобља, предаће му се оне које су по оцени управе за њега важније.

Члан 73.

Осуђени своје писмене пошиљке предаје управи казнено-поправне установе.

Све писмене пошиљке које шаљу осуђени или које су њима послате прегледаће службеник кога одреди управник казнено-поправне установе.

Ако писмена пошиљка коју шаље осуђени садржи неистините податке или је таквог садржаја да се не може послати адресату, неће се проследити а о томе ће се обавестити осуђени.

Ако је писмена пошиљка послата осуђеноме таквог садржаја да може штетно утицати на његово преваспитање, вратиће се пошиљаоцу са напоменом зашто није уручено осуђеноме.

Члан 74.

Осуђени могу у границама законских овлашћења примати посете.

Управа казнено-поправне установе омогућиће да осуђене посећују чланови одбора за помоћ отпуштеним осуђеним лицима, чланови друштвених организација и научних установа које се баве проучавањем проблема криминалитета и извршења казни.

Члан 75.

Посете се обављају у време предвиђено кућним редом казнено-поправне установе

Изузетно, управник казнено-поправне установе може дозволити посету и ван времена предвиђеног за посету.

Састанак осуђенога са посетиоцем обавља се у прикладној просторији или на другом погодном месту у присуству службеника кога за то одреди управник казнено-поправне установе.

Састанак, по правилу, траје пола часа

Члан 76.

Пошиљке које осуђени могу примати морају се пажљиво прегледати пре уручења. Преглед врши одређени службеник казнено-поправне установе у присуству осуђенога.

Ако се у пошиљци нађу предмети које по одредбама овог правилника и кућног реда осуђени не може држати код себе, ти предмети вратиће се пошиљаоцу на његов трошак. Пошиљаоцу ће се вратити и пошиљке послате преко дозвољеног броја.

Пошиљке са храном могу осуђени примати само о државним празницима. Управа казнено-поправне установе може дозволити поједином осуђеном да прима пошиљке са храном и у другим приликама.

Кућним редом одређује се врста и количина прехранбених артикала које могу примати осуђени о државним празницима. Осуђени могу и у редовним пошиљкама примати поједине врсте прехранбених артикала (као чоколаду, бомбоне и сл.) ако је то прописано кућним редом.

ХИ. ОТПУШТАЊЕ ОСУЂЕНИХ ЛИЦА ИЗ КАЗНЕНО-ПОПРАВНЕ УСТАНОВЕ

Члан 77.

Осуђени ће се ослободити сваког рада у казнено-поправној установи до три дана пре отпуштања да би могао уредити своје ствари и спремити се за излазак.

Пре отпуштања осуђени ће предати све предмете које је примио на личну употребу од казнено-поправне установе.

Кад осуђени обуче своје одело смешта се у посебну просторију и одваја од осталих осуђених лица.

Члан 78.

Осуђенога ће прегледати лекар пре његовог отпуштања из казнено-поправне установе.

Налаз лекара унеће се у лични лист.

Члан 79.

Приликом отпуштања из казнено-поправне установе осуђеноме се предају сви предмети који су били на чувању у установи, као и његова уштеђевина и други новац који је примио у току издржавања казне.

Осуђеноме ће се издати и потврда о томе да је отпуштен са издржавања казне. У потврди ће се назначити износ уштеђевине и да ли је и каква је помоћ пружена осуђеноме приликом отпуштања

Члан 80.

Ако осуђени нема свог одела, рубља или обуће, дати средства да их набави, казнено-поправна у-

станова снабдеће га бесплатно оделом, рубљем и чланом.

Члан 81.

Ако осуђени не поседује личну карту, казнено-поправна установа снабдеће га приликом отпуштања уверењем о идентитету које му служи до доласка у пребивалиште где ће му надлежни орган издати личну карту.

Члан 82.

Осуђеноме који се отпушта из казнено-поправне установе набавља се о трошку установе возна карта до ранијег пребивалишта или до места које изабере за ново пребивалиште односно до станице која је најближа том месту.

XII. ПОСЕБНЕ ОДРЕДБЕ О ИЗДРЖАВАЊУ КАЗНЕ МАЛОЛЕТНИЧКОГ ЗАТВОРА

Члан 83.

Одредбе овог правилника примењиваће се сходно и на извршење казне малолетничког затвора, уколико у одредбама чл. 84. до 90. овог правилника није што друго прописано.

Члан 84.

Лица осуђена на казну малолетничког затвора издржавају ову казну у казнено-поправном дому за малолетнике скупно, распоређена у одељења и групе, узимајући при том у обзир поред околности из члана 34. овог правилника и њихов узраст и душевну развијеност.

Ако се казна малолетничког затвора издржава у посебном одељењу општег или посебног казнено-поправног дома, ово одељење мора бити смештено у посебној згради или делу зграде са посебним улазом и двориштем тако да се избегне сваки додир између осуђених лица у овом одељењу и осталих осуђених у том казнено-поправном дому.

Члан 85.

Казнено-поправни дом за малолетнике треба да има за сваких 50 осуђених најмање једног васпитача.

Члан 86.

Лекар казнено-поправног дома за малолетнике вршиће редовно месечне прегледе осуђених малолетника.

О стању здравља и физичког развоја лекар ће своја запажања уносити у лични лист осуђених малолетника.

Члан 87.

Осуђени малолетници проводе слободно време, по правилу, на чистом ваздуху и то најмање три часа дневно.

Под надзором службеника казнено-поправног дома за малолетнике, осуђени малолетници могу се изводити у шетњу и на излете ван дома.

Члан 88.

Калорична вредност свих дневних оброка исхране у казнено-поправном дому за малолетнике не може бити мања од 3.000 калорија.

Члан 89.

У циљу преваспитања осуђених малолетника у казнено-поправном дому се одржавају и посебна васпитна предавања. Малолетници могу сами обрађивати поједине теме са дискусијом, оснивати фи-

скултурне, дилетантске, певачке и музичке групе и одржавати разне забавне приредбе и такмичења.

Члан 90.

Осуђеном малолетнику који својим понашањем и залагањем у учењу и раду служи као пример другим малолетницима, управник казнено-поправног дома може одобрити одсуство ради посете рођитељима или другим блиским сродницима. Пре додељивања одсуства управник ће саслушати мишљење колегијума.

Одсуство се може дати највише два пута у току једне године и може трајати сваки пут до четрнаест дана. Одсуство се додељује, по правилу, у време када се не врши редовна настава.

XIII. ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 91.

Одредбе Правилника о кућном реду у казнено-поправним домовима и затворима, Правилника о кућном реду у казнено-поправним домовима за малолетнике, Правилника о кућном реду у Заштитном дому за осуђене породиље у Инђији („Службени лист ФНРЈ“, бр. 57/52) и Правилника о стражарској служби у казнено-поправним установама („Службени лист ФНРЈ“, бр. 18/52), које су у супротности са одредбама овог правилника, престају да важе даном ступања на снагу овог правилника.

Члан 92.

У року од шест месеци од дана ступања на снагу овог правилника морају се донети нови кућни редови за све казнено-поправне установе.

Увођењем нових кућних редова у поједине казнено-поправне установе, престају важити правилници о кућним редовима наведени у члану 91. овог правилника.

Члан 93.

Казнено-поправни домови и већи затвори морају до 1. јануара 1963. године на сваку стотину осуђених имати бар по једног васпитача.

Члан 94.

Овај правилник ступа на снагу даном објављивања у „Службеном листу ФНРЈ“.

Бр. 15886

14. јула 1961. године
Београд

Државни секретар
за унутрашње послове,
Светислав Стефановић, с. р.

520.

На основу тачке 5. Одлуке о употреби средстава амортизације из ранијих година која се по важећим прописима нису могла користити („Службени лист ФНРЈ“, бр. 9/61), савезни Државни секретаријат за послове финансија издаје

НАРЕДБУ

О ДОПУНИ НАРЕДБЕ О УПОТРЕБИ СРЕДСТАВА АМОРТИЗАЦИЈЕ ИЗ РАНИЈИХ ГОДИНА КОЈА СЕ ПО ВАЖЕЋИМ ПРОПИСИМА НИСУ МОГЛА КОРИСТИТИ

1. У Наредби о употреби средстава амортизације из ранијих година која се по важећим прописима нису могла користити („Службени лист ФНРЈ“, бр. 14/61) у тачки 1. додају се нови ст. 3. и 4. који гласе:

„Изузетно од одредаба става 1. ове тачке, привредне организације које су по раније важећим

прописима исплате зајмова добивених из Општег инвестиционог фонда вршиле из средстава амортизације из ранијих година која се по важњим прописима нису могла користити, могу, пре употребе за намену из става 1. под 1 ове тачке, средства амортизације из ранијих година која се по већим прописима нису могла користити употребити за исплату зајмова добивених из средстава Општег инвестиционог фонда.

Привредне организације могу средства амортизације из ранијих година која се по већим прописима нису могла користити употребити за намену из става 3. ове тачке до 30. августа 1961. године."

2. Ова наредба ступа на снагу даном објављивања у „Службеном листу ФНРЈ”.

Бр. 16-14310/2

11. јула 1961. године

Београд

Државни секретар,
за послове финансија,
Никола Минчев, с. р.

521.

На основу тачке 3. Одлуке о престанку важења највиших продајних цена за поједине производе („Службени лист ФНРЈ”, бр. 8/61), у сагласности са Секретаријатом Савезног извршног већа за индустрију, Савезни Државни секретаријат за послове робног промета издаје

НАРЕДБУ

О ОДРЕЂИВАЊУ РУДНИКА УГЉА КОЈИ МОГУ СЛОБОДНО ФОРМИРАТИ ПРОДАЈНЕ ЦЕНЕ УГЉА

1. Одређује се да следећи рудници угља могу формирати слободно продајне цене угља:

1) Бјеловарски угљенокопи, Мишуглиновац;

2) „Расна”, предузеће за експлоатацију угља — Расна.

2. Ова наредба ступа на снагу даном објављивања у „Службеном листу ФНРЈ”.

Бр. 07-4836/1

15. јула 1961. године

Београд

Државни секретар
за послове робног промета,
Марјан Брецељ, с. р.

522.

На основу члана 69. став 2. Уредбе о трговинској делатности и трговинским предузећима и радњама („Службени лист ФНРЈ”, бр. 49/59, 9/60, 19/60, 13/61 и 27/61), савезни Државни секретаријат за послове робног промета издаје

НАРЕДБУ

О ОДРЕЂИВАЊУ МАРЖЕ ТРГОВИНСКИМ ПРЕДУЗЕЋИМА ЗА ПРОДАЈУ ЦЕМЕНТА

1. Трговинска предузећа на велико могу при продаји цемента зарачунавати укупну маржу, и то:

1) највише до 11% — кад продају врше са свог стоваришта односно из продавнице;

2) највише до 4% — кад продају врше транзитно.

2. Маржа из тачке 1. ове наредбе зарачунава се на продајну цену произвођача, а служи трговинским предузећима на велико за покриће укупних трошкова пословања у промету на велико и у промету на мало. У маржу не улазе трошкови превоза од утоварне станице произвођача до места продаје купца (стовариште, продавница) нити општински порез на промет цемента на мало.

3. Одредбе ове наредбе важе и за трговинска предузећа на мало која на основу посебног одобрења из члана 11. став 2 Уредбе о трговинској делатности и трговинским предузећима и радњама, цемент продају на велико.

4. Ова наредба ступа на снагу осмог дана по објављивању у „Службеном листу ФНРЈ”.

Бр. 4963/1

19. јула 1961. године

Београд

Државни секретар
за послове робног промета,
Марјан Брецељ, с. р.

523.

На основу тачке 2. Одлуке о пролајним ценама дувана и дуванских прерађевина („Службени лист ФНРЈ”, бр. 39/58), савезни Државни секретаријат за послове робног промета издаје

НАРЕДБУ

О ПРОДАЈНИМ ЦЕНАМА ЗА ПОЈЕДИНЕ НОВЕ ВРСТЕ ЦИГАРЕТА

1. Одређују се цене у продаји на мало за нове врсте цигарета:

1) „Јули” — — — — 85 динара за 20 комада.

Ова цена важи за цигарете „Јули”, калибра 8 мм, дужине 67 мм, овалне, упаковане у картонским кутијама са поклопцем — по 20 комада;

2) „Авала”-филтер — — — — 70 динара за 20 комада.

Ова цена важи за цигарете „Авала” -филтер, калибра 8 мм, дужине 72 мм (са филтером), упаковане у бланкетима (меко паковање) са уметком алуминијум-фолије и са целофанским омотачем — по 20 комада.

3) „Јадранка” — — — — 55 динара за 20 комада.

Ова цена важи за цигарете „Јадранка”, калибра 8 мм, дужине 67 мм, упаковане у бланкетима (меко паковање) са уметком алуминијум-фолије и са целофанским омотачем или у картонским кутијама (тврдо паковање) са уметком пергамина-папира и са целофанским омотачем — по 20 комада.

2. Ова наредба ступа на снагу даном објављивања у „Службеном листу ФНРЈ”.

Бр. 07-4837/1

15. јула 1961. године

Београд

Државни секретар
за послове робног промета,
Марјан Брецељ, с. р.

524.

На основу члана 32. став 1. Уредбе о преношењу послова у надлежност савезних и републичких органа управе („Службени лист ФНРЈ”, бр. 18/58, 13/59 и 9/61), у вези са чланом 12. тачка 6. Закона о спровођењу Уставног закона („Службени лист ФНРЈ”, бр. 3/53) и чланом 19. Уредбе о утврђивању способности за пловидбу бродова трговачке морнарице ФНРЈ („Службени лист ФНРЈ”, бр. 40/50), Секретаријат Савезног извршног већа за саобраћај и везе прописује

ПРАВИЛНИК

О ИЗМЕНИ ПРАВИЛНИКА О ОДРЕЂИВАЊУ НАДВОЈА БРОДОВИМА ТРГОВАЧКЕ МОРНАРИЦЕ ФНРЈ, КОЈИ НЕ ВРШЕ МЕЂУНАРОДНА ПУТОВАЊА

Члан 1.

У Правилнику о одређивању надвоја бродовима трговачке морнарице ФНРЈ, који не врше међу-

народна путовања („Службени лист ФНРЈ“, бр. 32/51) у члану 3. речи: „или други класификациони завод који је признат у ФНР Југославији“ бришу се.

Члан 2.

Овај правилник ступа на снагу даном објављивања у „Службеном листу ФНРЈ“.

Бр 1032

13. јула 1961. године

Београд

Секретар

за саобраћај и везе,

Марин Цетинић, с. р.

525.

На основу члана 32. став 1. Уредбе о преношењу послова у надлежност савезних и републичких органа управе („Службени лист ФНРЈ“, бр. 18/58, 18/59 и 9/61), у вези са чланом 12. тачка 6. Закона о спровођењу Уставног закона („Службени лист ФНРЈ“, бр. 3/53) и чланом 21. Уредбе о бродским исправама и књигама бродова трговачке морнарице ФНРЈ („Службени лист ФНРЈ“, бр. 40/50), Секретаријат Савезног извршног већа за саобраћај и везе прописује

П Р А В И Л Н И К

О ИЗМЕНИ И ДОПУНИ ПРАВИЛНИКА ЗА ИЗВРШЕЊЕ УРЕДБЕ О БРОДСКИМ ИСПРАВАМА И КЊИГАМА БРОДОВА ТРГОВАЧКЕ МОРНАРИЦЕ ФНРЈ

Члан 1.

У Правилнику за извршење Уредбе о бродским исправама и књигама бродова трговачке морнарице ФНРЈ („Службени лист ФНРЈ“, бр. 13/51) у члану 16 став 1. речи: „или други признати класификациони завод“ бришу се.

Члан 2.

После члана 16 додаје се нови члан 16а, који гласи:

„Бродовима, који на дан ступања на снагу овог правилника немају сведоџбу о класи односно сведоџбу о надвођу издату од Југословенског регистра бродова, већ иностраног класификационог завода, Југословенски регистар бродова издаће ове сведоџбе по истеку рока важности сведоџби иностраног класификационог завода.“

Половним бродовима, који се после ступања на снагу овог правилника набаве у иностранству, а који имају сведоџбу о класи односно сведоџбу о надвођу издату од иностраног класификационог завода, Југословенски регистар бродова издаће ове сведоџбе по истеку рока важности сведоџби иностраног класификационог завода.“

Члан 3.

Овај правилник ступа на снагу даном објављивања у „Службеном листу ФНРЈ“.

Бр 999

14. јула 1961. године

Београд

Секретар

за саобраћај и везе,

Марин Цетинић, с. р.

526.

На основу члана 7. став 2. Уредбе о спољнотрговинском пословању („Службени лист ФНРЈ“, бр. 47/59, 52/59 и 26/60) и члана 5. Правилника о стручној спреми руководећих и стручних службеника привредних организација које се баве спољнотрговинским пословањем („Службени лист ФНРЈ“, бр. 46/60), у сагласности са Комитетом за спољну трговину, Савезна спољнотрговинска комора прописује

П Р А В И Л Н И К

О ПОЛАГАЊУ ПОСЕБНОГ СТРУЧНОГ ИСПИТА ЗА РАД НА СПОЉНОТРГОВИНСКИМ ПОСЛОВИМА

Члан 1.

Градиво за програм посебног стручног испита за рад на спољнотрговинским пословима (у даљем тексту: посебни стручни испит) обухвата:

- 1) систем и организацију спољне трговине Југославије;
- 2) организацију и пословање спољнотрговинских предузећа;
- 3) уговоре о куповини и продаји у спољној трговини;
- 4) облигационе односе са елементом иностраности;
- 5) међународно плаћање и финансирање;
- 6) међународни транспорт, транспортно осигурање, шпедицију и царине;
- 7) добро познавање једног светског страног језика.

Програм посебног стручног испита прописује управни одбор Савезне спољнотрговинске коморе, према градиву одређеном у ставу 1. овога члана.

Члан 2.

Писмену пријаву за полагање посебног стручног испита кандидат подноси предузећу односно установи у којој је запослен најдоцније 2 месеца пре испитног рока, а ова је доставља испитној комисији.

Пријава за полагање посебног стручног испита из става 1. овога члана мора да садржи:

- 1) породично, очево и рођено име кандидата;
- 2) датум и место рођења кандидата;
- 3) предузеће односно установу, радно место и послове на којима кандидат ради;
- 4) испитни рок у коме кандидат жели да полаже испит.

Уз пријаву за полагање посебног стручног испита, кандидат подноси доказе о стручној спреми, потвољу Савезне спољнотрговинске коморе о томе по којој путу полаже испит, која не сме бити старија од месец дана и потврду о плаћеним трошковима испита (члан 18).

Кандидат који нема вишу или високу стручну опрему, уместо доказа о стручној спреми уз пријаву за полагање посебног стручног испита прилаже мишљење Савезне спољнотрговинске коморе да испуњава услове у погледу стручне спреме по члану 4. Правилника о стручној спреми руководећих и стручних службеника привредних организација које се баве спољнотрговинским пословањем.

Члан 3.

Испитна комисија дужна је водити књигу пријава у коју се уводе примљене пријаве за полагање стручног испита. Ова књига треба да садржи следеће рубрике:

- 1) редни број;
- 2) број деловодног протокола предузећа односно установе у којој је кандидат запослен;
- 3) породично, очево и рођено име кандидата;
- 4) датум и место рођења кандидата;
- 5) предузеће односно установу у којој је кандидат запослен;
- 6) испитни рок за који се кандидат пријавио;

- 7) датум и број одлуке о одобрењу односно нео-
добрењу полагања испита;
8) примедба.

Члан 4.

Посебни стручни испит полаже се у редовним и ванредним роковима. Ове рокове одређује управни одбор Савезне спољнотрговинске коморе.

Редовни испитни рокови одређују се најмање два пута годишње, и то у пролеће и у јесен.

Ванредни испитни рокови могу се одредити кад се за то укаже нарочита потреба.

Члан 5.

Испитна комисија одобрава пријављеном кандидату полагања посебног стручног испита ако утврди да он испуњава прописане услове за полагање испита и обавештава га о дану и месту полагања испита писменим путем најдоцније на 15 дана пре дана одређеног за полагање.

Кандидата који према доказима поднетим у смислу члана 2. ст. 3. и 4. овог правилника не испуњава услове за полагање посебног стручног испита, испитна комисија ће позвати писменим путем да у року од месец дана поднесе потребне доказе. Ако кандидат у остављеном року не поднесе доказе, сматра се да не испуњава услове за полагање испита.

Члан 6.

Испитну комисију пред којом кандидати полажу посебни стручни испит образује својом одлуком управни одбор Савезне спољнотрговинске коморе. Управни одбор Савезне спољнотрговинске коморе може, по потреби, образовати више оваквих комисија. Одлуком о образовању комисије одређује се и седиште комисије.

Члан 7.

Испитна комисија састоји се од председника и 2 члана. Решењем о именовану чланова комисије одређује се исти толики број њихових заменика, потребан број испитивача и њихових заменика и секретар комисије. Тим решењем одређује се и који део испитног градива ће испитивати који испитивач.

Чланови комисије могу бити у исто време и испитивачи за поједине предмете.

Председник, чланови комисије, испитивачи и њихови заменици именују се из редова истакнутих стручњака.

Члан 8.

О току посебног стручног испита води се записник у који се уноси:

- 1) назив испитне комисије (број и датум одлуке којом је комисија образована);
- 2) дан и час кад је испит почео и кад је завршен;
- 3) породично и рођено име председника и чланова испитне комисије;
- 4) породично и рођено име кандидата, дан и место рођења, место становања кандидата и назив предузећа односно установе у којој је кандидат запослен;
- 5) податак о томе на који је начин утврђен идентитет кандидата;
- 6) број и дан пријема пријаве за полагање посебног стручног испита;
- 7) који пут кандидат полаже испит;
- 8) питања која је кандидат добио на испиту;
- 9) оцена успеха кандидата по појединим предметима;
- 10) оцена општег успеха кандидата на испиту;
- 11) други подаци о испиту (одустајање од испита и сл.).

Записник из става 1. овога члана потписују председник и чланови комисије.

Члан 9.

Посебни стручни испит полаже се, по правилу, усмено. Испитна комисија може одредити да испитивање из појединих предмета буде и писмено.

Испитивање из страног језика је усмено и писмено.

На усменом испиту кандидат се испитује из целог прописаног испитног градива.

Усменом испитивању присуствују председник и чланови испитне комисије, предметни испитивач и секретар комисије.

Сваки члан испитне комисије има право да поставља питања кандидату.

Трајање усменог испита није временски ограничено. Кандидат треба да се испитује док испитивач и чланови комисије не стекну уверење о степењу знања кандидата.

За писмени испит задатке саставља испитивач. Задатак треба саставити тако да се из његове обраде може видети у којој је мери кандидат овладао знањем из предмета који се полаже писмено.

Члан 10.

Председник или члан комисије кога он одреди предаје кандидатима задатке непосредно пре приступања писменом испиту. Приликом предаје задатка, кандидатима се саопштава којим се помоћним средствима могу служити при изради писменог задатка. Употреба других помоћних средстава, као и пописивање задатка, повлачи удаљење са испита. Одлуку о удаљењу са испита доноси председник комисије на предлог предметног испитивача.

Члан 11.

За израду писменог задатка даје се време од 4 часа. Време одређено за израду задатка рачуна се од тренутка предаје задатка кандидату.

Задатак (оригинал и концепт) се ради на хартији која је од стране испитне комисије посебно обележена.

Присутни члан испитне комисије убележава на оригиналу време предаје задатка од стране кандидата и оверава то својим потписом.

Члан 12.

Оцењивање се врши комисијски. Оцена општег успеха кандидата је „положио“ или „није положио“.

Члан 13.

Кандидат који не положи један део испитног градива (један или два предмета) полаже из тог дела градива поправни испит после два месеца од дана полагања посебног стручног испита. Поправни испит из страног језика полаже се после шест месеци.

Кандидат који не положи посебни стручни испит из више од два предмета или кандидат који не положи поправни испит из става 1. овога члана, полаже поново цео испит најраније после 6 месеци од дана полагања испита.

Полагање посебног стручног испита може се поновити највише два пута.

Члан 14.

Ако кандидат неоправдано одустане од посебног стручног испита или буде удаљен са испита (члан 10), сматраће се да посебни стручни испит није положио.

Ако кандидат из неоправданих разлога одређеног дана не приступи полагању поправног испита или неоправдано одустане од започетог полагања, или ако се из неоправданих разлога не пријави за полагање поправног испита о року предвиђеном у члану 13. став 1. овог правилника, сматраће се да је одустао од полагања посебног стручног испита.

Оправданост одустајања од полагања посебног стручног испита оцењује испитна комисија.

Члан 15.

По завршеном посебном стручном испиту, испитна комисија извештава Савезну спољнотрговинску комору о општем успеху кандидата на испиту.

Савезна спољнотрговинска комора према извештају испитне комисије издаје кандидатату који је положио испит уверење о положеном посебном стручном испиту.

Члан 16.

Сва документа у вези са радом испитних комисија достављају се на чување Савезној спољнотрговинској комори.

Савезна спољнотрговинска комора води два регистра. У један регистар уписују се подаци о службеницима који су положили посебан стручни испит а у други — подаци о службеницима који тај испит нису положили.

Члан 17.

Председник, чланови комисије и испитивачи, као и секретар испитне комисије имају право на конорар за свој рад у испитној комисији.

Висину конорара одређује управни одбор Савезне спољнотрговинске коморе према важећим прописима.

Ако председник, чланови испитне комисије, испитивачи и секретар комисије суделују у раду комисије која се налази ван места њиховог пребивалишта, имају право и на накнаду путних трошкова по прописима о накнадама путних и других трошкова јавних службеника.

Члан 18.

Трошкови одржавања посебног стручног испита падају на терет предузећа односно установе у којој је кандидат запослен. Ако кандидат полаже поправни испит или понавља испит (члан 13. ст. 1. и 3) ови трошкови падају на терет кандидата. Висину трошкова одржавања посебног стручног испита одређује у паушалном износу по кандидату Савезна спољнотрговинска комора за сваку календарску годину унапред и тај износ полаже се на текући рачун Савезне спољнотрговинске коморе приликом пријављивања кандидата за испит.

Члан 19.

Овај правилник ступа на снагу даном објављивања у „Службеном листу ФНРЈ“.

Бр. 06-3515/61

3. јуна 1961. године

Београд

Председник

Савезне спољнотрговинске коморе,
Душан Драгосавац, с. р.

По извршеном сравњењу са изворним текстом утврђено је да су се у тексту Правилника о обрачунавању и плаћању доприноса из личног дохотка из радног односа, објављеном у „Службеном листу ФНРЈ“, бр. 25/61, поткрале ниже наведене грешке, те се даје

ИСПРАВКА

ПРАВИЛНИКА О ОБРАЧУНАВАЊУ И ПЛАЋАЊУ ДОПРИНОСА ИЗ ЛИЧНОГ ДОХОТКА ИЗ РАДНОГ ОДНОСА

У члану 46. став 7. тачка 2. уместо речи: „допунских“ треба да стоји: „допунског“.

Издавач: Новинска установа „Службени лист ФНРЈ“, Београд, Краљевића Марка 9. Пошт. факс 226.
— Директор и одговорни уредник Љубодраг Ђурић, Улица Краљевића Марка бр. 9. —
Штампа Београдски графички завод, Београд

У члану 52. тачка 8. уместо броја: „26/58“ треба да стоји: „6/58“.

У члану 53. став 4. у трећем реду одоздо после речи: „дохотка“ уместо зареза треба да стоји тачка, а уместо речи: „обрачунати“ треба да стоји: „Обрачунати“.

У члану 58. став 1. тачка 1. после речи: „исплаћених“ треба додати омашком изостављену реч: „личних“.

Из савезног Државног секретаријата за послове финансија. Београд, 5. јула 1961. године.

ИЗ СЛУЖБЕНИХ ЛИСТОВА НАРОДНИХ РЕПУБЛИКА

СЛУЖБЕНИ ЛИСТ НАРОДНЕ РЕПУБЛИКЕ ЦРНЕ ГОРЕ

„Службени лист Народне Републике Црне Горе“ у броју 12. од 18. априла 1961. године објављује:

Уредбу о изменама и допунама Уредбе о органима и поступку за разграничење шума у друштвеној својини од шума у својини приватних лица;

Одлуку о одређивању количина вина и ракије које могу индигидални произвођачи трошити у домаћинству без плаћања пореза на промет;

Правилник о полагању завршног испита у стручним школама.

МЕРИЛА

ЗА КЛАСИФИКАЦИЈУ ДУВАНА

која чине саставни део Наредбе о изменама и допунама Наредбе о откупним ценама дувана рода 1961. године („Службени лист ФНРЈ“, бр. 27/61) објављена су као Додатак „Службеном листу ФНРЈ“ бр. 27/61 и могу се добити преко КОМЕРЦИЈАЛНОГ ОДЕЉЕЊА „Службеног листа ФНРЈ“, Београд, Краљевића Марка бр. 9. Жиро рачун 101-11/1-30.

ЦЕНА 240 ДИНАРА.

САДРЖАЈ:

	Страна
519. Правилник о извршењу казни лишења слободе — — — — —	773
520. Наредба о допуни Наредбе о употреби средстава амортизације из ранијих година која се по важећим прописима нису могла користити — — — — —	780
521. Наредба о одређивању рудника угља који могу слободно формирати продајне цене угља — — — — —	781
522. Наредба о одређивању марже трговинским предузећима за продају цемента —	781
523. Наредба о продајним ценама за поједине врсте цигарета — — — — —	781
524. Правилник о измени Правилника о одређивању надвођа бродовима трговачке морнарице ФНРЈ, који не врше међународна путовања — — — — —	781
525. Правилник о измени и допуни Правилника за извршење Уредбе о бродским исправама и књигама бродова трговачке морнарице ФНРЈ — — — — —	782
526. Правилник о полагању посебног стручног испита за рад на спољнотрговинским пословима — — — — —	782
Исправка Правилника о обрачунавању и плаћању доприноса из личног дохотка из радног односа — — — — —	784